

Leer

Vraag

Ontmoet

Lees

Doe

Jaarverslag 2025

De sociale bibliotheek als schakel in de wijk

www.bibliotheekhoorn.nl/jaarverslag2025

de Bibliotheek
Hoorn

Inhoudsopgave

Voorwoord	1
Bibliotheek Hoorn in cijfers	2
De sociale Bibliotheek als schakel in de wijk	6
IDO: Altijd beschikbaar en brede dienstverlening	8
Collectie	10
BoekStart	12
De Bibliotheek op school	16
Jaarlijks programma op leesbevordering en (digitale) geletterdheid	18
Samen van Start	22
De bibliotheek als organisatie	24
Ondernemingsraad	25
Raad van Toezicht	26
Samenwerkingspartners	28
Subsidies & Fondsen	29

Voorwoord

In de afgelopen jaren heeft de bibliotheek een nieuwe koers gekozen. Wij werken aan een bibliotheek die open, toegankelijk en relevant is voor alle inwoners van Hoorn. Een bibliotheek die mogelijkheden biedt om je te ontwikkelen en mee te doen in de samenleving. We leggen de focus daarbij op mensen die wel wat hulp kunnen gebruiken op het gebied van lezen, taal en digitaal. In 2025 hebben we verder ingezet op wijkgericht werken, de gezinsbrede aanpak en het terugdringen van laaggeletterdheid. In dit jaarverslag laten we zien hoe we dat gedaan hebben en wat de maatschappelijke impact is van het werk dat de bibliotheek doet.

De relevantie van de bibliotheek in de maatschappij wordt steeds evidentier, ook voor de landelijke overheid. Die heeft dit jaar ingezet op vernieuwing van de Wet op het Stelsel Openbare Bibliotheken (WSOB). Deze vernieuwde wet moet er - ondersteund door een zorgplicht - voor gaan zorgen dat iedere gemeente in Nederland, een bibliotheek (terug) krijgt.

Vanuit de landelijke overheid wordt daarnaast al een aantal jaren hard gewerkt aan het beschikbaar maken van structurele financiering voor van het werk van bibliotheken op het gebied van de Informatiepunten Digitale Overheid, BoekStart en de Bibliotheek op school.

Voor onze eigen gemeente is de meerwaarde van de bibliotheek al jarenlang vanzelfsprekend. Wij werken nauw samen aan een aantal stevige maatschappelijke vraagstukken die samenhangen met het gezinsbreed terugdringen van laaggeletterdheid, samen met andere partners in het werkveld.

Om onze dienstverlening duurzaam en toekomstbestendig te verbreden en te verdiepen, om relevant te blijven voor de samenleving en onze maatschappelijk impact te verhogen, was een herinrichting van onze organisatie noodzakelijk. Voor de organisatie is het afgelopen jaar dan ook pittig geweest. Wij zijn er - ondanks die pittige tijd - in geslaagd om met elkaar te werken aan onze maatschappelijke en sociale bibliotheek. De spil in de wijk, waar iedereen welkom is om alleen of samen met anderen te lezen, te leren en elkaar te ontmoeten.

Aafje Lem

Directeur-bestuurder

De Bibliotheek in cijfers

Een compact overzicht van de belangrijkste cijfers van de Bibliotheek Hoorn.

Leden

2025 2024

18.278 17.497

leden totaal

11.388 10.467

0 - 18 jaar

6.890 7.030

18+ jaar

24% 23%

% leden onder inwoners Hoorn

Bezoekers

2025 2024

251.219 252.466

bezoekers

720 943

bezoekers BiebPunt

17.406 14.743

deelnemers activiteiten

2.091 1.868

activiteiten

Collectie

2025 2024

381.541 391.828

uitleningen totaal

14.563 15.507

uitleningen

Jeugdbibliotheek De Kreek

10.367 9.786

uitleningen

dBos scholen Grote Waal

101.723 102.956

materialen

1,3 1,4

materialen per inwoner

Zichtbaarheid Bibliotheek

	2025	2024
Vestigingen	3	3
BiebPunt	1	1
Openingsuren per week	134	132
BoekStart koffertjes	443	409
Bibliotheek aan huis / leners	8	10
Bibliotheek aan huis / vrijwilligers	7	7
Website bezoekers	61.494	57.035
Maandelijkse nieuwsbrief abonnees	7.354	7.308
Facebook volgers	1.479	1.440
Instagram volgers	1.065	979
Linkedin volgers	490	429

Online bieb

2025 2024

28.525 25.704

uitleningen e-books

14.349 12.625

uitleningen luisterboeken

3.955 3.478

Online e-book/luisterboek account

Organisatie

2025 2024

34 43

werknemers

22 25

FTE

98 110

vrijwilligers

Kennis en informatie	activiteiten		deelnemers	
	2025	2024	2025	2024
Volwassenen financieel	97	98	520	467
Jeugd tot 18 jaar	7	57	200	429
Overig	108	7	743	10
Totaal	212	162	1.463	906

Ontwikkeling en educatie	activiteiten		deelnemers	
	2025	2024	2025	2024
Naschoolse digitale geletterdheid 12-18	10	10	93	97
Taalvaardigheid volwassenen	946	734	5.446	4.345
Digitale geletterdheid 0-4	1	-	16	-
Digitale geletterdheid 4-12	1	-	13	-
Digitale vaardigheden volwassenen	349	411	1.097	934
Cultuureducatie	1	-	7	-
Totaal	1.308	1.155	6.672	5.376

Kunst en Cultuur	activiteiten		deelnemers	
	2025	2024	2025	2024
Cursussen en workshops	1	12	15	130
Concerten en muziek	10	10	240	356
Lezing kunst en cultuur	1	19	30	599
Theatervoorstellingen	-	5	-	173
Exposities	-	1	-	3
Totaal	12	47	285	1.261

Leesbevordering	activiteiten		deelnemers	
	2025	2024	2025	2024
Leesbevordering 0 - 4 jaar	270	275	2.360	2.103
Leesbevordering 4 -12 jaar	186	152	5.467	4072
Leesbevordering 12 -18 jaar	5	6	82	116
Leesbevorderingsnetwerk 'Alle Horinezen Lezen'	4	2	70	35
Leesclubs & leeskringen	25	17	285	186
Naschoolse leesbevordering	7	3	173	62
Andere activiteiten volwassenen	3	4	52	52
Boekpresentaties	2	4	38	124
Totaal	502	463	8.500	6.750

Ontmoeting & debat	activiteiten		deelnemers	
	2025	2024	2025	2024
Informele activiteit doel ontmoeting	52	25	429	302
Georganiseerde activiteit doel maatschappelijke thema's	-	4	-	67
Overig	4	-	45	-
Totaal	56	29	474	369

Cijfers IDO	2025	2024
Bezoekers	2.292	1.782
Vragen	2.431	2.090

Opbrengsten van het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

de Bibliotheek Hoorn

Het Informatiepunt Digitale Overheid (IDO) werd tussen 1 januari en 31 december 2025 2292 keer bezocht en er werden 2431 vragen gesteld.

Thema van de vragen

- 8%** van alle vragen gaat over digitale overheid/gemeente
  - 75% daarvan gaat over uitvoeringsorganisaties van de overheid
  - 16% daarvan gaat over de lokale overheid
- 86%** van alle vragen gaat over algemene (digitale) hulp
  - 22% over het gebruik van computers/tablets
  - 49% over hulp bij gebruik van faciliteiten
- 6%** van alle vragen zijn andere digitale vragen

Gestelde vragen over digitale overheid/gemeente

- **78**
DigiD
- **36**
Gemeentelijke regeling/aanvraag
- **26**
Belastingaangifte
- **9**
Toeslagen/subsidie
- **6**
Gezondheidsverklaring CBR

Wijze waarop de bezoeker is geholpen

- Praktische hulp **72%**
- Samen informatie opgezocht **11%**
- Informatie meegegeven **9%**

24%

van de bezoekers wordt doorverwezen voor meer informatie/expertise

Deze data zijn opgehaald met de Bibliotheekmonitor en terug te vinden in het IDO Dashboard: bibliotheeknetwerk.nl/dashboard-ido. Voor meer informatie over de Bibliotheekmonitor ga naar: bibliotheeknetwerk.nl/bibliotheekmonitor

online Bibliotheek in 2025

In deze infographic staan de belangrijkste cijfers over het gebruik van e-books en luisterboeken in 2025.

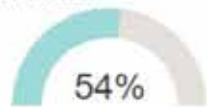
Geregistreerde accounts

Op 31 december waren er **3.955** geldige leden

Leners

zoveel gebruikers leenden dit jaar minimaal 1 keer.

Dat zijn **2.126** leden die actief waren op de online Bibliotheek!

Meest geleende e-books in 2025

1	De Camino	Anya Niewierra
2	Oroppa	Safae el Khannoussi
3	Het bloemenmeisje	Anya Niewierra
4	Vrij uitzicht	Anya Niewierra
5	Het dossier	Anya Niewierra

Meest geleende luisterboeken in 2025

1	Liften naar de hemel	Lex Paleaux
2	Beladen huis	Christien Brinkgreve
3	De Camino	Anya Niewierra
4	Het bloemenmeisje	Anya Niewierra
5	De stille patiënt	Alex Michaelides

Uitleningen

● e-book ● luisterboek

Deze leeftijdscategorie heeft de meeste boeken geleend

61-70 jaar

Zij leenden in totaal **9.404** e-books en luisterboeken!

Bron: Datatheek. KB, nationale bibliotheek

Maand met de meeste uitleningen:
juli

Die maand werden zoveel e-books en luisterboeken geleend: **4.463**

De sociale bibliotheek als schakel in de wijk

Openingstijden

Onze medewerkers staan het gehele jaar door - 6 dagen per week - klaar voor onze bezoekers.

Op maandag van 12:00-17:00 uur, op dinsdag t/m vrijdag van 9:00-17:00 uur en op zaterdag van 10:00-16:00 uur openen wij in drie wijken de deuren. In vestiging Centrum zijn wij aanvullend ook op donderdagavond tot 20:00 uur open.

Tijdens onze openingstijden zijn wij doorlopend beschikbaar voor vragen en hulp rond de digitale overheid (IDO: Informatiepunt Digitale Overheid).

Juist in de schoolvakanties - ook tijdens de zomerperiode - blijven wij volledig open. Dan organiseren wij bewust extra activiteiten gericht op kinderen t/m 12 jaar. Van extra voorlezen en knutselen tot een kijkje nemen in een echte brandweerauto of dierenambulance, tot met zijn allen op het kleed tussen de boeken tijdens kinder-yoga.

De bezoekers van de vestigingen Centrum, Kersenboogerd en Risdam

Bezoekers van de bibliotheek komen voor zoveel meer dan boeken lenen. Iedereen is welkom, met als resultaat een levendig geroezemoes van verschillende doelgroepen, generaties en culturen.

Buurtbewoners ontmoeten elkaar aan de stamtafels om de krant van die dag te lezen en met elkaar de actualiteit te bespreken.

Ouders en grootouders komen met hun (klein)kinderen op bezoek. Lekker knus samen boekjes lezen op de bank. Of ouders die even genieten van een tijdschrift lezen terwijl de kinderen met elkaar spelen. Ook oma's die ervaringen uitwisselen over oppassen terwijl de kleinkinderen een kleurplaat maken zien we regelmatig. Vriendschappen die ontstaan boven de bakken met peuter- en kleuterboeken, tussen buurtbewoners van alle leeftijden.

In het centrum is ons Leescafé een bekende ontmoetingsplek, met een lekker kopje koffie/thee of een sapje, een versgebakken taartje of tosti even bijkletsen met een bekende of iemand die je net ontmoet hebt tussen de boekenkasten.

Ook de schaakclub die elkaar wekelijks treft in het centrum is een vertrouwd beeld in onze community library en groeit dusdanig dat er tafels bijgezet worden.

Steeds meer basisschoolklassen bezoeken ons regelmatig, zodat ieder kind zelf een boek kan uitkiezen om thuis en op school te lezen.

De studieplekken zijn goed bezet door met name (jong) volwassen studenten, die bij ons een rustige fijne plek vinden om lekker voor zichzelf te studeren of samen aan een project werken.

Nieuwkomers en brugklassers krijgen een rondleiding door de bieb. Naar behoefte laten we zien waar studieplekken zijn, vertellen we over ons aanbod op het NL-plein, anderstalige boeken, aanbod taalleren en/of hulp bij digitale zaken.

Mensen die thuis geen printer en/of computer hebben komen bij ons binnenlopen om te printen, kopieën of gebruik te maken van onze publiekscomputers met optioneel ook gratis internet.

Dagelijks staan onze medewerkers bezoekers te woord die een stap verder geholpen willen worden bij het regelen van zaken rond de digitale overheid. Wij luisteren, vragen door en geven waar mogelijk assistentie en/of advies, of verwijzen warm door.

Mede door de proactieve dienstverlenende houding van onze medewerkers groeit ook het aantal bezoekers van onze terugkerende activiteiten zoals bijvoorbeeld de PeuterBieb, het wekelijkse voorleeskwartiertje of de diverse inloospreekuren.

De bezoekers van het BiebPunt Grote Waal

In het BiebPunt in de Grote Waal vinden verschillende (taal)activiteiten plaats.

De maandelijkse PeuterBieb is gericht op jonge kinderen (2-4 jaar) met hun ouders/verzorgers.

Een Taalclub en Taalcafé voor taalleerders waarin in groepsverband begeleid wordt geoefend met het spreken in de Nederlandse taal;

Een actieve community gericht op inburgeraars die wekelijks samenkomen, soms in het BiebPunt, en soms in het naburige wijkcentrum.

De Formulierenbrigade wordt sinds dit jaar uitgevoerd door Humanitas. Zij bieden hun dienstverlening aan op de voor klanten vertrouwde plekken, namelijk in het BiebPunt Grote Waal en in de Centrum-vestiging. Het aantal mensen dat gebruik maakt van de hulp bij het invullen van formulieren neemt nog ieder jaar toe. In 2025 bezochten ruim 500 mensen de spreekuren. In het Centrum lopen de bezoekers wat terug, maar in de Grote Waal is een flinke toename te zien: daar voorziet de Formulierenbrigade écht in een behoefte.

Alle activiteiten zijn zo laagdrempelig mogelijk: vrij toegankelijk met een open inloop. De activiteiten worden inhoudelijk begeleid door medewerkers en/of vrijwilligers.

IDO: Altijd beschikbaar en brede dienstverlening

Altijd beschikbaar

Met vragen over belastingaangifte, gemeentelijke regelingen en digitale overheidszaken kunnen burgers van Hoorn 6 dagen per week in 3 vestigingen doorlopend terecht.

De Bibliotheek Hoorn heeft er heel bewust voor gekozen het Informatiepunt Digitale Overheid en alle dienstverlening die daar bij hoort doorlopend tijdens onze openingsuren aan te bieden in al onze vestigingen.

Door doorlopend beschikbaar te zijn voor alle vragen van onze bezoekers en leden betreffende hulp rond de digitale overheid, nemen wij zo veel mogelijk drempels weg. Door de informele setting merken wij dat het nog makkelijk wordt voor de vraagsteller om de eerste stap te zetten. Daarnaast zorgen wij waar mogelijk voor een zo breed mogelijke bezetting zodat we - meer dan gemiddeld - de tijd kunnen nemen om bezoekers te ondersteunen. De medewerkers zijn getraind om door te vragen en de vraag achter de vraag te herkennen. Samen met de bezoeker gaat de medewerker op zoek hoe zij/hij de bezoeker een stapje verder kan helpen.

Medewerkers worden jaarlijks getraind, mede door onze eigen IDO coördinator. Zij zorgt naast de standaard informatie en ondersteuning tevens voor een directe doorvertaling van de mogelijkheden tot hulp en ondersteuning die er zijn in Hoorn en omstreken (partners en stakeholders in de wijk, zowel digitaal als fysiek). Training en kennis op maat dus, met waar mogelijk zo kort mogelijke lijntjes en warme doorverwijzing.

Brede dienstverlening

Een steeds groter deel van het leven vindt online plaats. Toch heeft een deel van de volwassenen onvoldoende (digitale) vaardigheden om te kunnen deelnemen aan de digitale samenleving. De bibliotheek biedt hierin ondersteuning. Dat is dan ook één van de maatschappelijke opgaven van de bibliotheek: ervoor zorgen dat iedereen naar wens en vermogen kan (blijven) meedoen en bijdragen aan de snel en steeds meer veranderende informatiesamenleving. Dit doen wij met brede dienstverlening rondom (digitale) basisvaardigheden, uitgevoerd door vrijwilligers.

Net als de meeste bibliotheken werken we met landelijke programma's zoals Klik & Tik van Oefenen.nl en Werken met de e-overheid van Stichting Digisterker. We hebben gemerkt dat uitgebreide cursussen mensen er soms van weerhouden om zich op te geven of om te blijven komen. Daarom hebben we in 2025 de opzet aangepast naar losse workshops zoals 'Werken met DigiD' met gekoppeld aanbod van vervolgcursussen over werken met de websites voor toeslagen, de zorgverzekering en de gemeente. De meeste behoefte is er aan 'Starten met de smartphone' en 'Starten met de computer' met de bijbehorende vervolgcursussen. Daarnaast zijn we in 2025 gestart met workshops Patiëntenportaal (Digivitaler) in samenwerking met het ziekenhuis en de huisartsen.

Op 13 oktober 2025 was de bibliotheek, net als onze partner Seniorweb, met een stand aanwezig op de themadag "Senioren online veilig" (georganiseerd door de gemeente Hoorn en de SED-gemeenten, in samenwerking met NHVeilig). Deze gelegenheid werd aangegrepen om ons aanbod op het gebied van veiligheid te presenteren, zoals waar je apps veilig downloadt, tot het blijven updaten van je apparaten, veilig online kopen en verkopen en het herkennen van phishing.

Sinds 1 juli 2025 kunnen bibliotheekleden daarnaast gebruikmaken van e-cursussen rondom digitaal burgerschap van aanbieder SkillsTown. Dit aanbod omvat cursusmateriaal over onderwerpen als AI, Word, Excel, programmeren, mindmapping, cybersecurity en meer.

Collectie

Collecties voor Opvang en Onderwijs

De dienstverlening voor opvang en onderwijs bestaat altijd uit twee componenten: de inzet van uren én collectie. Landelijk wordt er met het Masterplan Basisvaardigheden (MBV) enorm ingezet op lezen op school en thuis. Dat gebeurt nu nog met incidentele middelen, maar vanaf 2027 wordt vanuit de landelijke overheid structurele financiering verwacht. In afwachting van duidelijkheid over de invulling daarvan, streven we binnen de Bibliotheek op school, op de consultatiebureaus en op onze locaties van BoekStart in de Kinderopvang naar een optimale collectie, in eigendom van de locatie.

In 2025 gebruikten alleen Zonnewijzer en Universum nog een collectie die in bezit is van de bibliotheek. Op de Rank, Al Amana, KlimOp en Ichthus is de collectie in bezit van school en is het onderhoud daarvan - 10% nieuwe aanschaf en saneren per jaar - belegd bij de Bibliotheek. De toekomst van de Brede Schoolbibliotheek De Kreek - in 2025 nog in bezit van de bibliotheek - was gedurende deze periode onderwerp van gesprek, gelet op de context van een welvarende en veerkrachtige wijk. De mogelijkheid is onderzocht om de collectie binnen de Bibliotheek op school onder te brengen, in eigendom van de twee scholen in de Kreek.

Voor de consultatiebureaus en onze locaties van BoekStart in de Kinderopvang verzorgen we collecties op maat, in samenwerking met Boekhandel Stumpel. Deels gefinancierd vanuit betaalde dienstverlening, deels vanuit het MBV voor de kinderopvang. Bij de collecties voor Samen van Start houden we rekening met 20% vervanging en een groter deel anderstalige prentenboeken.

Waar scholen zich op loopafstand van een bibliotheekvestiging bevinden, is klassikaal lenen een interessant alternatief voor, of een mooie aanvulling op een eigen schoolbibliotheek. In 2025 maakten 6 scholen voor het primair onderwijs hier gebruik van. In de Kersenboogerd wisselden Al Amana en Ceder elkaar af. In vestiging Centrum is het klassikaal lenen voor de leerlingen van de Montessorischool van een onbemande uitlening op de maandagochtend, verzet naar uitlening tijdens openingsuren, zodat de kinderen beter begeleid kunnen worden. In de Risdam leenden 3 scholen klassikaal: de Pontonnier, het Kompas en de Tweemaster. Om het klassikaal lenen soepel te laten verlopen hebben alle leerkrachten in september instructie ontvangen en bij de eerste bezoeken zijn de groepen rondgeleid in de Bibliotheek door leesconsulenten of medewerkers dienstverlening.

Collectie in de vestigingen - Introductie displaytafels

Iedere maand zetten wij op de drie vestigingen een specifiek deel van onze collectie in het licht op daarvoor speciaal ingerichte displaytafels, zowel op de volwassenen als de jeugdafdeling. De collectie wordt aantrekkelijk en speels gepresenteerd en bevindt zich op een A-locatie in de vestiging, goed zichtbaar en uitnodigend voor het binnenkomende publiek. Men loopt gemakkelijk om de displaytafels heen en de materialen worden rijk – dat wil zeggen: op stapeltjes - gepresenteerd. Door deze volle tafels valt de schroom weg om een materiaal ook daadwerkelijk van de tafel mee te nemen en te lenen.

Bezoekers en leners maken door deze wijze van presenteren kennis met collectie waar zij wellicht normaliter niet mee in aanraking komen. Door de uitnodigende presentatie verleiden wij leners (meer) materialen te lenen. Ervaring in de branche leert dat dit een enorm positieve invloed heeft op de uitleencijfers. Dat gaan we de komende jaren monitoren.

De collectieonderdelen die wij uitlichten op de displaytafels zijn gekoppeld aan onze programmering. Zo versterken collectie en activiteiten elkaar het hele jaar door. Op de displaytafels is ook ruimte voor promotiemateriaal gekoppeld aan de programmering.

De gekozen collectiethema's worden ondersteund door displayposters. Deze posters zorgen voor de ondersteunende signing. Ook zonder taal is door de aantrekkelijke afbeelding duidelijk wat er op de displaytafel is te vinden. De volle tafel zegt zonder woorden direct wat wij aan rijkdom in huis hebben. Doorlopend kunnen wij delen van onze collectie 'in de etalage' zetten. Wij maken gebruik van standaard posters vanuit de branche en zelf vormgegeven posters-op-maat indien de collectiekeuze daarom vraagt.

We streven naar een uniforme uitstraling op alle vestigingen. Dit versterkt ons (beeld)merk en professionele uitstraling. Doordat de medewerkers doorlopend de displaytafels bijvullen draagt dit bij aan een grotere titelkennis van de collectie bij het team.

BoekStart

De taalontwikkeling van het jonge kind staat breed in de belangstelling. Dat is logisch, want hoe taalvaardiger kinderen zijn op jonge leeftijd, hoe meer profijt ze daar later van hebben. Er wordt veel onderzoek naar gedaan en deze onderzoeken wijzen duidelijk uit: voorlezen is een van de effectieve manieren om jonge kinderen taalvaardiger te maken. Kinderen die van jongs af aan worden voorgelezen, hebben meer plezier in lezen, worden taalvaardiger en presteren beter op school. Een stimulerende taal- en leesomgeving is daarbij cruciaal. Het landelijke programma BoekStart is er daarom op gericht om ouders en professionals in de kinderopvang bewuster te maken van het belang van voorlezen.

De bibliotheek Hoorn werkt met het volledige BoekStartprogramma, als onderdeel van de Gezinsbrede aanpak Geletterdheid. Samen met gemeente, kinderopvangorganisaties en het consultatiebureau versterken we de voorleescultuur in de opvang en in het gezin.

Dit landelijke leesbevorderingsprogramma voor de allerkleinsten richt zich op het versterken van de taalontwikkeling vanaf het eerste levensjaar. BoekStart bestaat uit drie pijlers:

BoekStart in de vestigingen: met een passende collectie, het BoekStart lidmaatschap met het dit jaar vernieuwde koffertje en de PeuterBieb.

BoekStart op het consultatiebureau: inzet van de BoekStartcoach om ouders vroegtijdig te bereiken.

BoekStart in de kinderopvang: samenwerking met pedagogisch professionals om dagelijks voorlezen te stimuleren.

Ouders krijgen, als hun baby ongeveer drie maanden is, van de gemeente een brief over het belang van voorlezen en een waardebon voor het BoekStartkoffertje. Met deze waardebon kunnen zij hun kind gratis lid maken van de Bibliotheek en ontvangen zij het gratis BoekStartkoffertje. Met de lidmaatschapspas kunnen ouders gebruik maken van de collectie en leuke nieuwe boekjes met hun baby ontdekken.

In mei 2025 is de BoekStartcoach in alle wijken gestart met de PeuterBieb: een maandelijks voorleesfeest om jonge ouders en verzorgers te stimuleren om naar de bibliotheek te komen met jonge kinderen. Het ervaren van voorleesplezier voor jong en oud staat centraal, en daarbij worden de bezoekers met elkaar in contact gebracht en geïnspireerd tot taalrijke activiteiten in de thuisomgeving. Anderstalige ouders worden via de ouderbegeleiders van Samen van Start extra geattendeerd op deze uitnodiging om mee te komen doen in hun wijk.

“Het is ontzettend leuk om te zien hoe jong en oud elkaar hier ontmoet. De gesprekjes onderling gaan over de gezamenlijke delers: de (klein) kinderen, lezen, opvoeding, oppassen, werken en pensioen. Er zijn echt al heel wat bezoekers die iedere maand aansluiten, soms zelf meerdere keren in de week.

In het begin waren sommige kinderen nog wat verlegen, maar nu ze een aantal keer geweest zijn komen ze steeds losser. Er zijn ook kinderen die niet naar de opvang gaan en waar de ouders bewust er voor kiezen om aan te sluiten bij de PeuterBieb, zodat ze contact kunnen maken met andere kinderen.

Anderstalige ouders komen vaak met groepjes. Ze kennen elkaar al uit de wijk of via een app-groep. Er zijn ook ouders die hun buurvrouwen/mannen meenemen of een broer/zus/vriend/vriendin. Soms komen ouders gezellig met z'n tweeën. Heel veel mensen blijven nog gezellig als de PeuterBieb is afgelopen. Vaak gaat om 11:30 pas de laatste weg.

Ik krijg terug van ouders dat kinderen inderdaad nog dagen zijn bezig geweest met de activiteit voor thuis, of de activiteit die we in de Bibliotheek deden. Super leuk om te horen!” ~ **BoekStartcoach Katinka**

“Op het consultatiebureau kom ik allerlei ouders tegen. Nederlands sprekende ouders, maar ook vaak ouders die een andere taal spreken zoals: Arabisch, Tigrinya, Frans, Duits, Spaans, Oekraïens, Pool, Russisch, Hongaars, Papiamento, Engels, Turks en Berbers. Ik breng altijd folders mee in bovenstaande talen.

Als ouders de Nederlandse taal al iets machtig zijn breng ik ze ook op de hoogte van ons Taalcafé. Mensen kunnen daar gratis aansluiten en oefenen met de Nederlandse taal. Ook vertel ik ze over het NL-plein waar ze boeken kunnen lenen om te oefenen met het lezen van de Nederlandse taal. Met betrekking tot het voorlezen van hun kind, vertel ik ze vooral dat ze dat moeten doen in hun moedertaal, omdat ze op die manier een zo'n groot mogelijke woordenschat ontwikkelen. Als je praat in de taal van je hart gebruik je namelijk veel meer woorden, dan wanneer je dat probeert te doen in de taal die je zelf nog aan het leren bent. Kinderen gaan het Nederlands op de opvang, peuterspeelzaal en op school leren. Ze bouwen het Nederlands op hun moedertaal. Hoe rijker die moedertaal is hoe beter dat is voor de ontwikkeling van hun Nederlands.

Veel ouders zijn verrast als ik ze vertel dat je al met 8 weken kunt beginnen met voorlezen. Aan ouders van de allerkleinsten laat ik ook even zien hoe je dat dan kunt doen, voorlezen aan je kleintje met een contrastboekje. Ze vinden het dan geweldig om te zien dat hun kleintje al zó geïnteresseerd naar de plaatjes kan kijken.

Ook geef ik tips bij bijvoorbeeld een beweeglijke dreumes of peuter. Hoe kan je dan aansluiten met een passend boek, waar kun je op letten, zijn er eventueel ook andere manieren om taal toe te voegen, enzovoort.

Bij de oudere peuters breng ik ook onze AJ boeken onder de aandacht. Ik vertel ze dan ook gelijk waar ze die kunnen vinden in de bibliotheek. De AJ boeken zijn de informatieve boeken vanaf 4 jaar. Sommige boeken die daar tussen staan zijn voor sommige peuters al hartstikke leuk.

Soms zijn er ouders met oudere kinderen die al op school zitten. Als er dan vragen zijn over het lezen is het mooi dat ik ze kan vertellen dat er (in een aantal gevallen) ook een leesconsulent op de school aanwezig is en dat die misschien nog tips heeft. Ook vertel ik over de MLP en 4 You collectie in de bibliotheek. Dat ze via de online-bibliotheek ook luisterboeken kunnen lenen en mocht dat nodig zijn wijs ik ze op Passend Lezen.

Als ouders mij vertellen dat ze kinderen van 12 jaar en ouder hebben vertel ik ze dat we daar speciaal boeken voor in huis hebben. De C en de D boeken. En dat we ook heel wat Engelstalig boeken in de collectie hebben. Veel jeugd vindt dat leuk om te lezen.” ~ **BoekStartcoach Katinka**

In januari openden we feestelijk de Blokkertjesbib op De Blokkertjes, één van de locaties van 't Herdertje. Tijdens deze opening ondertekenden we officieel de samenwerking met kinderopvang 't Herdertje.

Later in het jaar hebben we deze samenwerking verder uitgebreid, zodat nog meer jonge kinderen kunnen profiteren van een rijke speel- en leesomgeving.

In februari plaatsten we op alle consultatiebureau locaties in Hoorn een herkenbaar berenkastje, zodat ouders en jonge kinderen op een uitnodigende manier kennis kunnen maken met onze BoekStart materialen.

Op 26 februari ontvingen 5 nieuwe voorleescoördinatoren hun officiële BoekStart certificering. Tijdens deze bijeenkomst presenteerden zij hun voorleesplannen, passend binnen de vernieuwde BoekStart samenwerking en de deskundigheidsbevordering die vanuit dit programma wordt aangeboden.

En ook in februari was de BoekStartcoördinator aanwezig op de Negenmaandenbeurs in de RAI om BoekStart landelijk te vertegenwoordigen en het programma vanuit de bibliotheek actief onder de aandacht te brengen bij (aanstaande) ouders.

Van 4 tot en met 11 april deden we mee aan de Media Ukkie Dagen. Kleuters gingen in de bibliotheek aan de slag met BeeBots: kleine robot bijtjes die ze zelf lieten bewegen. Door routes te bedenken, letters te maken of een mini doolhof te bouwen, ontdekten ze spelenderwijs de basis van programmeren en logisch denken. Tijdens onze VoorleesPretactiviteiten en via een speciale display besteedden we daarnaast aandacht aan onze collectie Bereslim boeken, zodat ouders inspiratie kregen voor digitale én taalrijke activiteiten thuis.

In het voorjaar overlegden we met de gemeente Hoorn over de doorlopende samenwerking rond de BoekStartkoffer. Dankzij de gemeentelijke financiering kunnen we de koffer bij een gratis lidmaatschap aan de jongste kinderen uitreiken en zo structureel meer gezinnen bereiken met een taalrijke start.

In mei hebben we gekeken hoe de samenwerking met Berend Botje ervoor stond. We hebben toen een vernieuwde overeenkomst getekend, met de afspraak dat we de samenwerking in de komende jaren gaan verder uitrollen.

Op 24 mei vierden we de BoekStartdag. In het Centrum was de vertelvoorstelling van Kaatje Stip, terwijl we in de Risdam en de Kersenboogerd een BabyBieb organiseerden. Met de inzet van de mascotte BoekStartbeer zorgden we voor een vrolijke kennismaking met de bibliotheek voor ouders en hun kleintjes.

In het najaar zijn op verschillende BoekStartlocaties nog meer vertelvoorstellingen van Kaatje Stip georganiseerd en zijn de collecties en de leesomgeving verder op orde gebracht.

De Bibliotheek op school

Het afgelopen jaar stond in het teken van het Masterplan Basisvaardigheden (MBV), en de uitdagingen van incidentele financiering voor een structureel probleem: afnemende leesvaardigheid onder kinderen. In gesprekken die we voerden met de twee grote scholenkoepels Penta en SCIO bleek dat de behoefte aan samenwerking groot is, maar dat de subsidievoorwaarden eerder beperkend werken dan stimulerend. We hebben dan ook afgesproken structurele financiering af te wachten.

In 2025 is één school in het Primair Onderwijs gestart met de Bibliotheek op school: de KlimOp. Voor één school is subsidie aangevraagd vanuit het MBV: de Roald Dahl. Voor De Rank en Al Amana liep het contract af en hebben we een nieuwe driejarig overeenkomst dBos getekend, bij Al Amana ook voor School & Omgeving.

Voor onze bestaande zes scholen met dBos ontvingen we doorontwikkelingssubsidie vanuit het MBV van waaruit we extra activiteiten konden aanbieden, het leesbevorderingsnetwerk konden financieren, klassensets hebben kunnen aangeschaffen voor het klassikaal lezen van dezelfde titel en schrijversbezoeken konden organiseren. Ook hebben we de opleiding Open Boek aangeboden voor leescoördinatoren en hebben twee medewerkers in 2025 de opleiding tot leesconsulent afgerond. Daarnaast konden we ons in 2025 voorbereiden op de migratie van het schoolbibliotheekstelsel Schoolwise en deden we een pilot met een alternatief uitleensysteem op de Jozefschool in Blokker: de Leesapp.

Onder het dienstenaanbod de Bibliotheek op school vallen verschillende activiteiten: voor professionals, voor ouders en voor kinderen. Professionals kunnen kiezen uit verschillende teamtrainingen en zij kunnen hulp krijgen bij het opstellen en actualiseren van het leesplan. De Bibliotheek biedt 2 adviesgesprekken per jaar aan. Tweejaarlijks wordt de Monitor afgenomen, een vragenlijst over lezen, die wordt ingevuld door leerkrachten en leerlingen. De uitslagen dienen als leidraad voor de adviesgesprekken en het opstellen van het jaarplan op school.

“Bij het merendeel van de scholen geldt: hoe ouder het kind hoe meer het leesplezier afneemt. Dit is conform het landelijke gemiddelde. Het advies is gegeven om ook in hogere groepen stevig in te zetten op een goede en vanzelfsprekende leescultuur op school en thuis, waarbij voorlezen, praten over boeken en veel tips uit een aantrekkelijke collectie centraal staan. De leesconsulent kan daarin ondersteunen. Op één van de scholen is tussen de vorige en de huidige meting de nieuwe dBos samenwerking gerealiseerd; opvallend is hoe het leesplezier onder de leerlingen zichtbaar gestegen is.” ~ **Specialist Jeugd Wanja over de Monitor**

Voor ouders kunnen wij ouderbijeenkomsten op school faciliteren over 'interactief voorlezen', 'het belang van (voor)lezen' of 'digitaal voorlezen'. Verder organiseren wij voor betrokken ouders een workshop hoe zij kunnen helpen in de schoolbibliotheek. Sommige scholen kiezen ervoor een ouderwandeling naar de bibliotheek te doen. In de bibliotheek krijgen de ouders een rondleiding verzorgd door medewerkers van de bibliotheek.

Vanaf groep 3 bieden wij door het schooljaar heen een informatief en interactief groepsbezoek in de dichtstbijzijnde bibliotheekvestiging. De leerlingen maken zo speels en positief kennis met de bibliotheek en de collectie. Leerlingen van groep 7 op dBos-scholen krijgen halverwege het schooljaar van ons een workshop hoe ze goed in de schoolbibliotheek kunnen werken. In het begin van het nieuwe schooljaar, als de leerlingen in groep 8 zitten, volgt een opfrismoment. Op deze manier kunnen de schoolbibliotheken gerund worden door leerlingen.

Als voorbereiding op de jaarlijkse Nationale Voorleeswedstrijd geeft de leesconsulent een workshop in de klas. Ook kan de leesconsulent in de jury plaatsnemen van de schoolfinale en wordt de winnaar individueel begeleid.

Verder kunnen scholen kiezen uit verschillende activiteiten: leesbevordering door de leesconsulent in de klas, individuele leesgesprekken voor kinderen die moeite hebben met lezen, themapakketten en het gebruik van een van onze drie klassensets.

“De leesconsulent heeft leesgesprekken gevoerd met een paar kinderen in de klas. Een van de leerlingen heeft daardoor het lezen helemaal ontdekt en is in korte tijd – ook door andere intensieve begeleiding – 3 avi-niveaus omhoog gegaan.” ~ **Leerkracht Rank**

De bibliotheek legt de focus op samenwerking binnen de Bibliotheek op school. Maar ook als een school niet kiest voor deze vorm van samenwerking zijn een aantal – gratis of betaalde - diensten voor hen beschikbaar:

- Deelname aan het leesbevorderingsnetwerk
- Twee adviesgesprekken per jaar
- Zelfstandige bibliotheekbezoeken zonder programma (op afspraak)
- Zelfstandige bibliotheekbezoeken met programma (zoals Biebquest, op afspraak)
- Nieuwsbrieven Educatie
- Groepsbezoeken met programma door leesconsulent
- Het aanvragen van themacollecties (Boektoer)
- Individueel lidmaatschap voor leerlingen op initiatief van de school (OSG, Praktijkschool)
- Uitleensysteem Schoolwise voor klassikaal lenen of voor gebruik voor eigen collectie

Programma's voor leesbevordering en (digitale) geletterdheid

Leesbevorderingsnetwerk

In 2025 werd vijf keer het leesbevorderingsnetwerk 'Alle Horinezen Lezen' georganiseerd. De bijeenkomsten zetten in op expertise delen en vergroten voor alle professionals in ons werkgebied. We nodigen deelnemers uit voor ontmoeting en een goed gesprek en kennismaking met literatuur. Een voorproefje op de landelijke campagnes zoals de Kinderboekenweek en de Nationale Voorleesdagen zijn vast onderdeel van het jaarprogramma.

De deelnemers aan het netwerk zijn wisselend in samenstelling met een vaste kern die de bijeenkomsten bijwoont. De bijeenkomsten zijn in 2025 zo opgesteld dat er zowel voor deelnemers uit de Kinderopvang als deelnemers uit het Primair Onderwijs waardevolle en inspirerende informatie te vinden was.

Nationale Voorleesdagen

De Nationale Voorleesdagen is een leesbevorderingscampagne van Stichting Lezen en wordt landelijk georganiseerd door de Stichting CPNB. De doelstelling van deze jaarlijkse campagne is het stimuleren van voorlezen aan kinderen (0-6 jaar) die nog niet geleerd hebben om zelf te lezen. Dit jaar stond het boek 'Rinus' centraal.

We hebben in de vestigingen diverse activiteiten ingezet om het voorlezen te stimuleren:

- Het voorleesontbijt met wethouders in iedere vestiging
- Gratis lidmaatschap voor kinderen van 0-6 jaar: nieuwe leden ontvingen een vingerpoppetje als cadeautje.
- Kick-off PeuterBieb door de BoekStartcoach
- Boekjes van 'Rinus' in allerlei talen werden aan anderstalige gezinnen uitgedeeld.
- Voorleeskwartiertjes met voorlezen uit de prentenboeken Top 10
- Muzikale voorstelling vol muziek, verhalen en beweging

Alle activiteiten werden goed bezocht en alle vestigingen mochten flink meer nieuwe leden verwelkomen. Ook binnen Samen van Start werden de Nationale Voorleesdagen aangegrepen om voorlezen nog eens stevig onder de aandacht te brengen.

“Tijdens de Nationale Voorleesdagen in januari 2025 zijn alle groepen 1/2 van Samen van Start uitgenodigd voor een groepsbezoek aan de bibliotheek in hun eigen wijk. Het bezoek stond in het teken van het Prentenboek van het Jaar: Rinus van Ingrid en Dieter Schubert. Tijdens de Samen van Start-bijeenkomst in januari organiseerde de Bibliotheek ter voorbereiding hierop een inspirerende gebarenworkshop rondom dit boek voor alle professionals.

De Nationale Voorleesdagen werden op alle drie de locaties van Bibliotheek Hoorn feestelijk en gelijktijdig geopend. De kinderen van groep 1/2 van Fluitschip (Centrum), Rank (Risdam) en Ceder (Kersenboogerd) waren met hun ouders uitgenodigd voor een voorleesontbijtje. Het verhaal werd voorgelezen door een wethouder van de gemeente Hoorn. Daarbij was ook de leesconsulent uit de wijk aanwezig, die het verhaal ondersteunde met bijpassende gebaren.” ~ **Leesconsulent Femke**

Kinderboekenweek

De Kinderboekenweek had in 2025 als thema: Vol avontuur! Een fijn thema voor zowel de inzet van collectie als activiteiten, want avontuur vind je overal.

We pakten uit met:

- Displaytafels met boeken Vol avontuur
- Groepsbezoeken voor groepen 5 en 6 (scholen dBos)
- Speurtocht door de vestigingen voor kinderen van 6-12 jaar
- Workshop kinderyoga (3-8 jaar), waarbij kinderen werden voorgelezen uit het yogaboek Herrie in het dierenbos en daarna oefeningen die passen bij de avonturen van de dieren.
- Activiteit Dierenambulance (6-12 jaar): medewerkers van de dierenambulance vertelden over wat ze meemaken op de dierenambulance. De kinderen mochten materialen bekijken en vasthouden en een kijkje nemen in de bus.
- Demonstratie van de Brandweer (6-12 jaar) met een bezichtiging van de brandweerauto.
- VoorleesPret in de vestiging
- PeuterBieb (2-4 jaar): Wij gaan op berenjacht
- Vossenspelcircuit in de Grote Waal in samenwerking met stichting Netwerk.

Er was tijdens de hele Kinderboekenweek lekker veel reuring in de bibliotheek. Veel mensen, lid of niet-lid, kwamen op de activiteiten af en bleven nog even lekker lezen of boeken uitzoeken. De medewerkers Dienstverlening hebben veel boekentips gegeven tijdens de Kinderboekenweek, zij kwamen met kinderen in persoonlijk contact vanwege de speurtocht. Die werd overigens ervaren als een leuke activiteit voor álle kinderen, zowel lezers als kinderen die nog niet kunnen lezen konden meedoen.

“Wat super leuk, dit had ik niet verwacht! Gezellig, Veel interactie gezien tussen de bezoekers jong en oud. Mensen bleven ook nog lang nadat het was afgelopen. Sommigen waren wel 2 uur in de bibliotheek. Ze waren lekker aan het kletsen met andere ouders, lezen met hun kind, rondsnuffelen tussen de boeken en fijn aan het spelen.” ~ **Medewerker Dienstverlening in de vestiging**

Event Train en beweeg het brein

In juli waren wij aanwezig met een informatiestand tijdens het evenement Train en Beweeg het Brein in De Opgang in Zwaag, georganiseerd door de gemeente Hoorn. Tijdens dit evenement stonden gezond ouder worden, bewegen, mentale fitheid en welzijn centraal. Bezoekers konden kennismaken met ons aanbod op het gebied van taal en digitale vaardigheden. We gingen met bezoekers in gesprek, gaven informatie over cursussen en ondersteuning, en lieten zien hoe de bibliotheek bijdraagt aan persoonlijke ontwikkeling en zelfredzaamheid.

Week van Lezen en Schrijven

In september is de landelijke campagne van de stichting Lezen en Schrijven. Wij zijn aangesloten bij deze campagne en hebben onze brede dienstverlening op deze thema's onder de aandacht gebracht: de taalcafés, de digitale inloopsprekuren, de mogelijkheden om Nederlands te leren en natuurlijk boekentip voor "makkelijk lezen" en "passend lezen"

Week van de Mediawijsheid & Dag van de Digitale Inclusie

In november is aandacht besteed aan 2 landelijke campagnes: de Week van de Mediawijsheid en de Week van Digitaal Meedoen, waaronder de dag van de Digitale Inclusie.

In de week van de Mediawijsheid stond voor het tweede jaar op rij gezond schermgebruik centraal. Net als vorig jaar hebben we aandacht besteed aan alle mogelijkheden om in de bibliotheek offline te zijn: met een kop koffie in het Leescafé, een krant of een goed boek, een potje schaken.

De week van Digitaal meedoen hebben we ingevuld in samenwerking met Hulp Dichterbij. Er is een aantal workshops gegeven met expliciete aandacht voor veilig bankieren en in een aparte sessie is ondersteuning geboden voor mensen met een visuele beperking. Er was ook een Geldmaat-demo-opstelling beschikbaar.

De ontvangen evaluaties waren positief en hoog gewaardeerd. Deelnemers gaven aan dat zij concrete tips meenamen, met name over de bereikbaarheid van de banken, herkenning van fraude en hoe banken wel/niet contact opnemen. Ook voor de vrijwilligers van het digitaal spreekuur die aangehaakt waren, was het een goede workshop omdat zij de bezoekers van het spreekuur nu beter van dienst kunnen zijn.

In de week voorafgaand aan de Week van Digitaal Meedoen werd er een interview uitgezonden op radiozender Luister WEEFF.

De Internationale dag van de Moedertaal

Op de Internationale dag van de Moedertaal hadden we dit jaar op de dag zelf geen activiteit, maar dat neemt niet weg dat we veel bezig zijn met meertaligheid. De taalvriendelijke bibliotheek die wij zo graag willen zijn kent verschillende ambities. In 2025 hebben we onderzocht waar we staan.

Bibliotheek Hoorn is een organisatie waar iedereen welkom is ongeacht de taal die hij of zij spreekt en waar men elkaar probeert te verstaan en te begrijpen.

We hebben ingezet op wijkonderzoek: welke talen komen voor in welke wijk, welke talen worden er gesproken op de scholen waar wij mee samenwerken? Daar is in de uitbreiding van de collectie (zowel op school als in de vestigingen) rekening mee gehouden.

Enkele concrete acties in het afgelopen jaar:

- Meertalig voorlezen van het boek 'Rinus' in Turks en Nederlands op Al Amana, groep 3
- Aandacht voor meertaligheid in opleiding medewerkers Educatie;
- Promoten/begeleiden van meertalig voorlezen op de locaties Samen van Start
- Promoten van de website: prentenboekeninalletalen.nl bij ouderbegeleiders en vrijwillige voorlezers
- Promotiemateriaal uitgereikt in verschillende talen (o.a. BoekStart)
- Uitdelen van het Prentenboek van het Jaar in verschillende talen
- Inzetten op bredere bekendheid van onze meertalige collecties

We werken toe naar onze volgende ambitie: bij de Bibliotheek Hoorn is het duidelijk dat de (moeder)taal deel uitmaakt van de identiteit en medewerkers staan positief en deskundig tegenover meertaligheid. Hiertoe nodigen we anderstaligen uit om activiteiten in hun moedertaal te organiseren in de bibliotheekvestigingen en zetten we in op deskundigheidsbevordering in de dienstverlening.

Taal volwassenen

Een groot enthousiast team vrijwilligers biedt een breed tweedelijns taalaanbod voor volwassenen.

Onze 2-wekelijks taalcafés in de 3 vestigingen en het BiebPunt zijn een laagdrempelige manier om de Nederlandse taal te oefenen. Door gezellig samen te praten, te lezen en te leren.

Een divers aanbod van taalles op maat. Van 1:1 aansluiting vinden op het niveau van de deelnemer tot kleine groepen met hoogopgeleide deelnemers vanuit verschillende culturen die samen met plezier de Nederlandse taal beter leren beheersen.

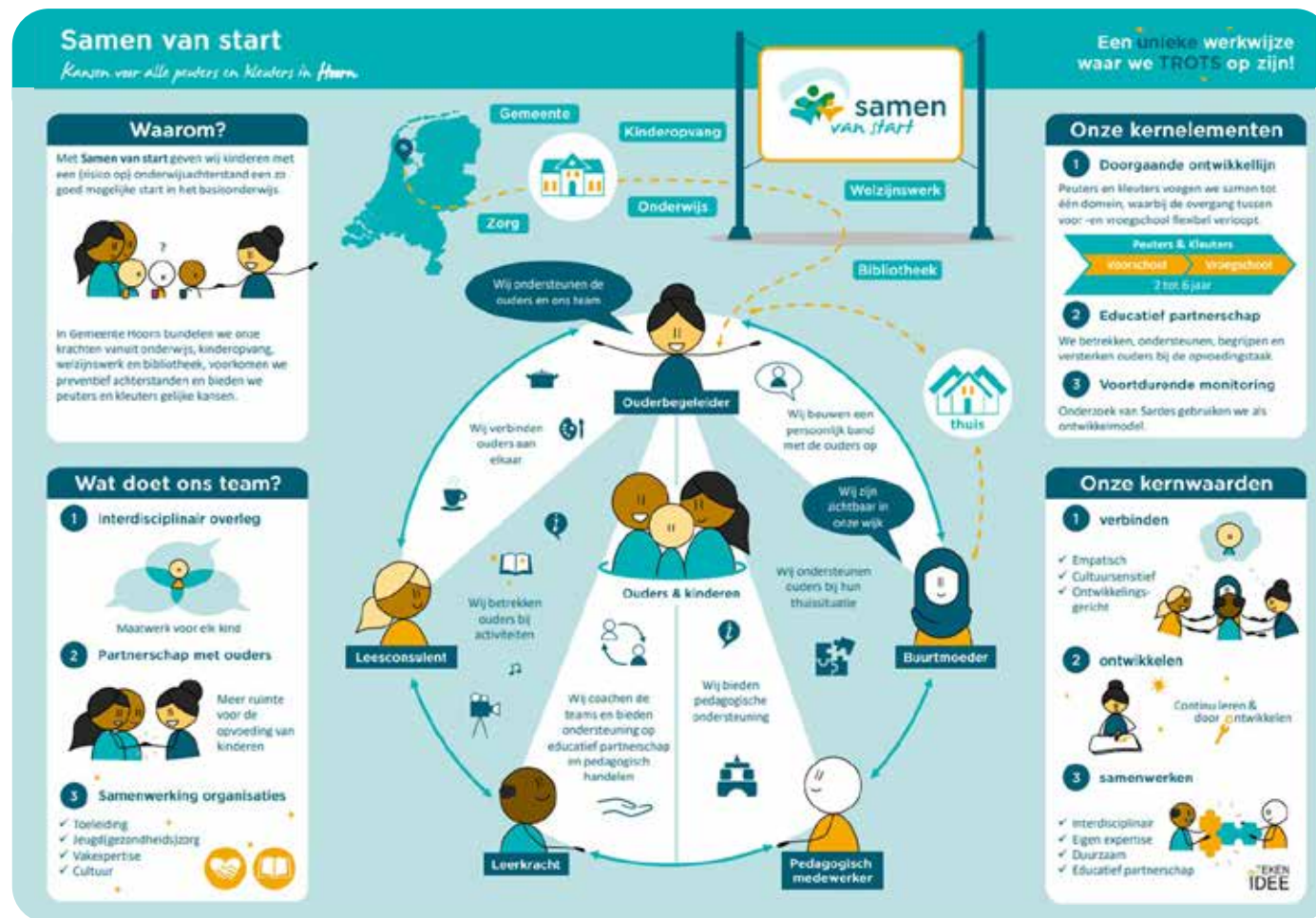
Wekelijkse leesclubs waarin verschillende culturen elkaar ontmoeten en samen lezen. Ze maken gebruik van boeken van ons NL plein. Dit speciaal ingerichte collectieplein bevat materialen met simpele en begrijpelijke taal, speciaal voor mensen die Nederlands willen leren lezen.

Samen van Start

Binnen het kader van het Onderwijsachterstandenbeleid van de Gemeente Hoorn is het programma Samen van Start ontwikkeld als een integrale aanpak voor jonge kinderen van 2 tot 6/7 jaar. In 2025 werd de overgang van project naar een ingebedde werkwijze voorbereid. De leesconsulent is op alle 9 locaties waar Samen van Start de werkwijze is, onderdeel van het interdisciplinair team. Dat wordt per locatie vastgelegd in een locatieovereenkomst.

Voor de bibliotheek is Samen van Start een belangrijk onderdeel van de Gezinsaanpak Geletterdheid en het wijkgericht werken. Lezen en taalontwikkeling stoppen immers niet bij de schooldeur. Door ook ouders en verzorgers te betrekken bij het stimuleren van lezen, wordt een rijkere leesomgeving voor kinderen gecreëerd. De bibliotheek ondersteunt hierbij met advies, activiteiten en passend aanbod voor thuis. Op deze manier worden gezinnen gestimuleerd om samen met lezen en verhalen bezig te zijn, waardoor het leesplezier en de taalontwikkeling van kinderen verder worden versterkt.

Om ouders kennis te laten maken met de bibliotheek in hun eigen wijk organiseert de leesconsulent ouderochtenden in de vestiging. Hierbij sluit ook de ouderbegeleider van de school aan. Tijdens deze bijeenkomsten krijgen ouders een rondleiding door de bibliotheek en ontvangen zij informatie over het aanbod voor hun kinderen, maar ook over wat de bibliotheek voor henzelf kan betekenen. Zo worden ouderbegeleiders en ouders meegenomen in de mogelijkheden van bijvoorbeeld oefenen.nl.

Samen van Start wordt gemonitord door onderzoeksbureau Sardes. Voor de bibliotheek werd duidelijk dat de continuïteit goed gewaarborgd is en dat de meerwaarde van de leesconsulent door de leerteams op alle locaties wordt ervaren.

De specialisten en de leesconsulenten werken met hun expertise aan inhoudelijke ondersteuning, ontwikkeling van activiteiten en verbinding tussen bibliotheek en onderwijs. Uitvoerende werkzaamheden worden alleen gedaan in een inspirerende voorbeeldfunctie of overdracht, denk aan voorleesactiviteiten of het inwerken van nieuwe boeken. Omdat er wel veel behoefte is aan vooral die voorleesactiviteiten, zijn we in 2025 gestart met 9 voorleesvrijwilligers die onder begeleiding van de leesconsulent werken met dezelfde boeken en/of thema's. Deze voorleesvrijwilligers assisteren ook bij de PeuterBieb en werken zo ook mee aan de driehoek thuis – school – bibliotheek.

De bibliotheek als organisatie

Dit jaar heeft in het teken gestaan van (de voorbereiding op) een reorganisatie. Om te komen tot een duurzame, toekomstbestendige en financieel gezonde bibliotheek was ingrijpen noodzakelijk geworden. De grens van wat binnen de bestaande financiële middelen, formatie en structuur op een organische manier op te lossen was, was bereikt.

Het aantrekken van interim-managers in zowel de dienstverlening als de bedrijfsvoering werd onvermijdelijk en we zijn een samenwerking aangegaan met een uitzendbureau om te onderzoeken of we op deze manier de formatie op de vestigingen structureel op orde konden brengen. Na 2 jaren van incidentele financiering - middels de SPUK-gelden - is er vanaf 2026 sprake van structurele financiering en daarmee ook noodzaak om de formatie in de vestigingen structureel op orde te brengen, om zo wijkgerichte dienstverlening en ruime openstellingsuren te kunnen garanderen. Er zijn al een aantal jaren zorgen omtrent het vinden van gekwalificeerd personeel: de ontwikkelingen in de branche vragen om een ander type medewerker en de arbeidsmarktsituatie in West Friesland biedt weinig mogelijkheden.

In de voorbereiding op de reorganisatie heeft de focus gelegen op het op een andere manier aanwenden van de beschikbare financiële middelen, de implementatie van een managementstructuur en een efficiënte en effectieve inrichting van de bedrijfsvoering. De eerste bezuinigingsmaatregelen zijn doorgevoerd en er wordt scherp gekeken naar zowel inkomsten als uitgaven. Zo zijn er voorbereidingen getroffen om de tarieven voor de abonnementen voor het eerst sinds de corona-periode te verhogen/indexeren en zijn er bezuinigingen doorgevoerd op de collectiebudgetten.

In het laatste kwartaal van 2025 heeft de herplaatsingsfase in de reorganisatie plaatsgevonden. Veel medewerkers konden geplaatst worden in passende of alternatieve functies. Van 3 collega's hebben wij afscheid moeten nemen. Er is 1 bezwaar ingediend, maar dat werd als niet ontvankelijk beoordeeld. De nieuwe organisatie(structuur) is een feit per 1 maart 2026.

In het begin van het jaar is de vierjaarlijkse audit uitgevoerd door het CBCT. De auditoren voerden gesprekken met vrijwilligers, de Ondernemingsraad, de Raad van

Toezicht en de gemeente over de dienstverlening in de vestigingen (uitlending, collectie, IDO, spreekuren, programmering etc.), de samenwerkingen met andere organisatie (kinderopvang, consultatiebureaus, scholen etc.), de maatschappelijke impact van de bibliotheek en de interne processen (bedrijfsvoering, HR, financiën etc.). Na een voorlopige certificering onder voorwaarden, is de organisatie begin 2026 opnieuw voor 4 jaar gecertificeerd.

In 2025 is de bibliotheek overgegaan van Windows 10 op Windows 11. We hebben deze noodzakelijke upgrade aangegrepen om al onze ICT-hulpmiddelen - voor personeel, vrijwilligers en bezoekers - te actualiseren en waar nodig processen met onze ICT-leveranciers te optimaliseren.

Aan het eind van het jaar is de bibliotheek bovendien overgegaan op een nieuw bibliotheekstelsel met een vrijwel landelijke dekking. Bibliotheek Hoorn maakt onderdeel uit van de Coöperatie SDI die dit nieuwe bibliotheekstelsel onderhoudt en doorontwikkelt voor de branche.

De huisvesting van de bibliotheek aan de Wisselstraat/Kerkplein is een bron van aanhoudende zorg. Alhoewel er ontwikkelingen zijn die erop duiden dat de gemeente een plek voorziet voor de bibliotheek in de nieuw te bouwen Poort van Hoorn, is de inschatting dat die plek niet tijdig beschikbaar zal zijn. De gebouwen gaan zienderogen achteruit en voldoen al lang niet meer aan de eisen die gesteld worden aan openbaar toegankelijke gebouwen. De kosten voor minimaal noodzakelijk onderhoud nemen steeds verder toe en een aantal cruciale installaties zijn aan het eind van hun levensduur. Er is heel regelmatig overleg met de gemeente over de situatie, maar we moeten keer op keer tot de conclusie komen dat er geen snelle, eenvoudige oplossingen voorhanden zijn.

Ondernemingsraad

Missie

De ondernemingsraad (OR) van Bibliotheek Hoorn zet zich in voor een goede vertegenwoordiging van medewerkers binnen de organisatie. De OR wil bijdragen aan een organisatie waarin medewerkers zich gehoord voelen en waarin veranderingen zorgvuldig worden besproken. Door overleg met de bestuurder en door signalen uit de organisatie op te halen, draagt de OR bij aan een gezonde en toekomstbestendige bibliotheek.

Samenstelling

In 2025 bestond de ondernemingsraad uit vijf leden:

- Mariska van de Kamer (voorzitter)
- Eva de Jager (secretaris)
- Petra Brands
- Karlijn Butter
- Corine den Hartog

In maart 2025 hebben Karlijn Butter en Corine den Hartog hun werkzaamheden binnen de OR voortijdig beëindigd.

Ontwikkelingen

De ondernemingsraad kwam in 2025 vijf keer bijeen voor een OR-vergadering. Daarnaast vond vier keer overleg plaats met de bestuurder. Het belangrijkste onderwerp was de voorgenomen reorganisatie binnen de bibliotheek. Om een goed beeld te krijgen van wat er speelde, vormde de OR een commissie reorganisatie. Deze commissie sprak met medewerkers over onder meer de toekomst van de bibliotheek, werkdruk, samenwerking, ontwikkeling en de uitvoering van het meerjarenbeleidsplan. De OR heeft de signalen uit deze gesprekken meegenomen in de overleggen met de bestuurder. De OR heeft uiteindelijk een positief advies onder voorwaarden afgegeven met betrekking tot de reorganisatie. Waarvan niet alle voorwaarden zijn overgenomen. Het proces rondom de reorganisatie blijft zorgvuldig door de OR gemonitord om de impact op de medewerkers en de organisatie te blijven evalueren.

Raad van Toezicht

Algemeen

In 2025 heeft bibliotheek Hoorn verder gewerkt vanuit het beleidsplan 2025-2028. Ook heeft er in 2025 een reorganisatie plaatsgevonden. De Raad van Toezicht is in een vroeg stadium betrokken bij de plannen hiervoor. De reorganisatie sluit aan bij het beleidsplan 2025-2028 en is een verdere uitwerking hiervan. De reorganisatie zal formeel worden afgerond in 2026 waarna aandacht zal worden gegeven aan de doorontwikkeling van de organisatie en de medewerkers met oog op een toekomstbestendige bibliotheek.

Bibliotheek Hoorn wil nadrukkelijk een sociale bibliotheek zijn. Een open, toegankelijke en relevante ruimte in Hoorn die past bij deze tijd. Een bibliotheek voor iedereen, waarbij er in de dienstverlening voor gekozen is om zich de komende jaren specifiek te richten op mensen die wel wat hulp kunnen gebruiken om mee te kunnen doen in de maatschappij. De bibliotheek concentreert zich daarbij op aanbod op het gebied van 'lezen', 'taal' en 'digitaal' en geeft verder invulling aan de uitgangspunten wijkgericht werken, een gezinsbrede aanpak en een 'taalvriendelijke bibliotheek'.

De Raad van Toezicht heeft zich in 2025 toegelegd op een adequate invulling van haar taken, o.a. door het implementeren van het toezichtplan, dat in 2024 met ondersteuning van Irene Conradie, trainee via De Erkende Toezichthouder, is opgesteld. In april 2025 heeft Irene Conradie afscheid genomen van de Raad van Toezicht. Mede door haar enthousiasme en haar heldere, kritische blik heeft de Raad van Toezicht belangrijke stappen kunnen zetten in de structurering van het toezicht. In 2025 zijn de statuten en reglementen geëvalueerd. De voorgestelde aanpassingen zullen in 2026 geformaliseerd worden.

In september 2025 heeft de Raad van Toezicht opnieuw een trainee van De Erkende Toezichthouder ingeschakeld, nu met expertise op het gebied van HR. In het licht van de hierboven genoemde reorganisatie een welkome aanvulling.

De missie en visie van de Bibliotheek Hoorn, zoals vastgelegd in het Meerjarenbeleidsplan 2025-2028, vormen de basis voor het toezicht. Hierbij legt de Raad van Toezicht de nadruk op de maatschappelijke meerwaarde van de bibliotheek.

Het toezicht richt zich op de daadwerkelijke sociale impact en niet enkel op cijfers. De Raad van Toezicht monitort of de bibliotheek erin slaagt haar missie te realiseren: ondersteuning van kwetsbare groepen, bevordering van taalvaardigheid en het versterken van gemeenschappen door wijkgerichte dienstverlening.

In 2025 bleef de Raad van Toezicht wederom nauw betrokken bij het dossier huisvesting. Een dossier dat de nodige energie en tijd vraagt van de hele organisatie. Ons doel blijft nadrukkelijk om in dit dossier samen op te trekken met de gemeente, beide partijen willen immers het beste voor de stad.

Governance Code Cultuur

Bibliotheek Hoorn werkt met het Raad van Toezicht model en volgt de Governance Code Cultuur. De acht principes uit de code gelden als richtlijnen voor goed bestuur en toezicht volgens het principe 'pas toe of leg uit'. Deze Governance Code Cultuur was een van de belangrijke pijlers bij het opstellen van het bovengenoemde toezichtplan

Er is een verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen directeur-bestuurder en toezichthouders. De directeur-bestuurder legt verantwoording af aan de Raad van Toezicht en voorziet de Raad van alle relevante informatie om in haar toezichthoudende taak te kunnen voorzien. De directeur-bestuurder is verantwoordelijk voor de algemene en dagelijkse leiding van de organisatie, gericht op het behalen van de doelstellingen van de organisatie. Een en ander is vastgelegd in een reglement Raad van Toezicht en in een reglement Raad van Bestuur.

De Raad van Toezicht voert zijn toezichthoudende, adviserende en werkgeversrol op een professionele en onafhankelijke wijze uit. De Raad benoemt de externe accountant, houdt een functioneringsgesprek met de directeur-bestuurder en voert jaarlijks een zelfevaluatie uit.

Samenstelling

De samenstelling van de Raad weerspiegelt verschillende aspecten van de organisatie. Bij vacatures wordt geworven op basis van opgestelde profielen; daarbij wordt gestreefd naar een evenwichtige en diverse samenstelling. Leden van de Raad van Toezicht kunnen voor maximaal twee termijnen van vier jaar benoemd worden.

De Raad van Toezicht kent nog een vacature en wel voor de expertise HR. In 2025 is een trainee met een ruime HR-ervaring, mevrouw Chrystal Korving, aan de Raad van Toezicht toegevoegd met een opdracht op gebied van HR.

Per 31 december 2025 was het rooster van aftreden als volgt:

Naam lid Raad van Toezicht	Functie / aandachtsgebied	Jaar van aantreden	Einde 1e termijn	Einde 2e termijn
José Ursem	Voorzitter	2019	2023	2027
Thierry Wever	Bouwzaken	2019	2023	2027
Harm Jan v/d Horst	Financiën	2020	2024	2028
Virgil Limon	Algemeen lid	2024	2028	2032
Vacature	HR	2025		

Bijeenkomsten

De Raad van Toezicht kwam in 2025 zeven keer bijeen: vier keer regulier met de directeur-bestuurder (door omstandigheden is de laatste vergadering van 2025 naar 2026 verschoven), drie keer in eigen overleg en één keer in een zelfevaluatievergadering. De Raad van Toezicht heeft in 2025 drie keer overleg gevoerd met de OR.

De remuneratiecommissie, bestaande uit mevrouw José Ursem (voorzitter) en de heer Virgil Limon, heeft in 2025 vier keer een eigen overleg gehad en twee keer overleg gevoerd met de directeur-bestuurder.

De auditcommissie, bestaande uit Harm-Jan van der Horst (voorzitter) en Thierry Wever heeft in 2025 twee keer overleg gevoerd, beide keren met de controller.

Regelmatig heeft er afstemming plaatsgevonden met de directeur-bestuurder. Ook hebben leden van de Raad van Toezicht in 2025 personeelsbijeenkomsten van de bibliotheek bijgewoond en heeft de voorzitter meerdere gesprekken gevoerd met de trainee, Chrystal Korving.

Daarnaast hebben twee leden van de Raad van Toezicht het Congres Code Governance Cultuur bijgewoond, georganiseerd door Cultuur + Ondernemen en heeft de voorzitter deelgenomen aan een intervisiegroep voor voorzitters van De Erkende Toezichthouder.

Ten slotte

Bibliotheek Hoorn kent flexibele en betrokken medewerkers, met hart voor hun vak. Onveranderd heeft iedereen zich professioneel en positief opgesteld. Daardoor is het gelukt om de dienstverlening van de bibliotheek aan onze bezoekers op een hoog niveau voort te zetten.

Wij danken de directie en alle medewerkers, in dienstverband én vrijwilligers, voor hun grote inzet en betrokkenheid.

Voorzitter Raad van Toezicht
José Ursem-Kuilboer

Namens de leden van de Raad van Toezicht
Harm-Jan van der Horst, Virgil Limon, Thierry Wever

Samenwerkingspartners

Culturele partners

- Brandweer Hoorn - activiteit Kinderboekenweek
- Dierenambulance Hoorn - activiteit Kinderboekenweek
- Kaatje Stip - diverse BoekStartactiviteiten
- Irina Hoffer - gebarenrijk - BoekStart, Samen van Start, vertelkring, voorleeswedstrijd
- De Blauwe Schuit - cultuurmarkt, cultuurmenu, Kunst door de brievenbus
- De Schrijverscentrale - bemiddeling bij schrijversbezoeken
- Muziekschool Boedijn - Leescafé Live
- Vertelkring De Eenhoorn - Wereldverteldag
- Westfries Museum - Kunstlezingen
- Streekomroep West-Friesland / WEEFF - locatie talkshow De Tafel van Knook

Educatieve partners

- Advieslokaal - Belastingklas
- 19 locaties BoekStart in de Kinderopvang: Stichting Kinderopvang Hoorn: 10, Berend Botje: 4 en Herdertje: 5 locaties
- 9 locaties Samen van Start (Al Amana, Ceder, Fluitschip, Ichthus, KlimOp, Kompas, Rank, Universum, Wereldwijzer)
- 6 locaties Bibliotheek op school (Al Amana, Ichthus, KlimOp, Rank, Universum, Zonnewijzer)
- 8 scholen - klassikaal lenen (Al Amana, Ceder, Roald Dahl, Socrates, Montessori, Kompas, Klimop, Pontonnier, Tweemaster)
- 7 scholen - Schoolwise overig (IKEC, Spectrum, Ceder, Fluitschip, Pontonnier, Mariaschool, Jozefschool)
- 1 locatie School & Omgeving (Al Amana: Boekenbende)
- 7 scholen voor Voortgezet Onderwijs (d'Ampte, Newton, OSG, Oscar Romero, Werenfridus, Vonk, Copernicus, Praktijkschool) - collecties, lidmaatschap, materialen en/of activiteiten
- Dessgevraagd - Liselotte Dessauvagie (training rijke taal, opleiding Open Boek, deelname leesbevorderingsnetwerk)
- Seniorweb
- Taalaanbiedersoverleg
- Talland - Taalcafé voor en door studenten van Talland.
- Vrijwilligerspunt - Taalhuis Westfriesland (o.a. bibliotheekpasjes en training interactief voorlezen voor vrijwilligers Samenvoorlezen / VoorleesExpress)

Maatschappelijke partners

- GGD Hollands Noorden, 4 consultatiebureaus - BoekStartcoach
- Humanitas - Formulierenbrigade
- Calidus - Leescafé
- Stichting Netwerk - buurtmoeders Samen van Start, Kinderboekenweek Grote Waal
- Hulp Dichterbij workshops

Subsidie & Fondsen

De Bibliotheek Hoorn dankt de volgende organisaties voor de financiële ondersteuning in 2025:

- Gemeente Hoorn
- Koninklijke Bibliotheek
- Stichting Lezen: Impulsregelingen Masterplan basisvaardigheden
- ProBiblio: Read2Me en de Voorleeswedstrijd

Subsidie de Bibliotheek op school MBO

Vanuit de stimuleringsregeling de Bibliotheek op school mbo 2024-2025 hebben in 2025 de volgende activiteiten plaatsgevonden op het Talland College:

- April: check collectie op beide locaties, advies aanschaf nieuwe collectie;
- Mei: 2 gastlessen interactief voorlezen op locatie;
- Juni: 2 groepsbezoeken aan vestiging Centrum.

De stimuleringsregeling heeft (nog) niet geleid tot een structurele samenwerkingsovereenkomst.

Impulsregeling 2023 - 2024, Masterplan Basisvaardigheden II, dBos PO nieuwe locaties

In deze regeling werd in 2024 subsidie toegekend voor 8 nieuwe locaties voor de Bibliotheek op school. Ondanks een koepelbrede overeenkomst gaf de incidentele subsidie een te smalle basis om dBos op deze locaties te realiseren. De subsidie is voor een groot deel (7/8) teruggevorderd, een achtste deel niet, als tegemoetkoming voor al onze inspanningen.

Impulsregeling 2024 - 2025, Masterplan Basisvaardigheden II, BoekStart nieuwe locaties

Op 4 locaties is gestart met BoekStart in de Kinderopvang: Ooievaarsnest, Socrates, Tweemaster en KlimOp, allen onderdeel van SKH (SCIO).

De subsidie is aangewend voor vernieuwing van de collectie, aantrekkelijker maken van de leesomgeving, een schrijversbezoek, training voor pedagogisch medewerkers op het gebied van interactief voorlezen, opleiden van voorleescoördinatoren.

Impulsregeling 2024 - 2025, Masterplan Basisvaardigheden II, BoekStart doorontwikkeling

Deze subsidie werd toegekend voor de samenwerking binnen de bestaande locaties van BoekStart in de Kinderopvang. De middelen zijn/worden ingezet ten behoeve van de bouwstenen Expertise, Activiteiten en Leesomgeving & Collectie, zoals het voortzetten van het leesbevorderingsnetwerk Alle Horinezen Lezen, voorleesactiviteiten en aanvulling van collecties op de locaties, het openstellen van de trainingen Voorleescoördinator en Interactief Voorlezen voor pedagogisch professionals.

Impulsregeling 2024 - 2025, Masterplan Basisvaardigheden II, dBos PO nieuwe locaties

In deze regeling werd in 2025 subsidie aangevraagd en toegekend voor 1 nieuwe locatie voor de Bibliotheek op school: de Roald Dahl.

Impulsregeling 2024 - 2025, Masterplan Basisvaardigheden II, dBos PO doorontwikkeling

Deze subsidie werd toegekend voor de samenwerking binnen de 6 bestaande locaties van de Bibliotheek op school, te weten: Al Amana, Ichthus, KlimOp, Rank, Universum, Zonnewijzer. De middelen worden ingezet in schooljaar 2025-2026 ten behoeve van de bouwstenen Expertise en Activiteiten, namelijk: het voortzetten van het leesbevorderingsnetwerk Alle Horinezen Lezen, schrijversbezoeken aan de locaties, het ontwikkelen van teamtrainingen voor leerkrachten, de aanschaf van klassensets voor klassikaal lezen en extra inzet van de leesconsulenten.

Impulsregeling 2024 - 2025, Masterplan Basisvaardigheden II, dBos VO

In het Voortgezet Onderwijs zijn diverse gesprekken gevoerd over een Bibliotheek op school en voor één school is daadwerkelijk subsidie verkregen en een contract ondertekend. We hadden buiten de Wet van Murphy gerekend en konden niet op tijd voorzien in een leesconsulent – de subsidie werd in 2025 teruggevorderd.

ABC – Hulp Dichterbij

Hulp Dichterbij, onderdeel van de aanpak Toegankelijk bankieren, werkt voor 5 kwetsbare doelgroepen aan ondersteuning bij het regelen van dagelijkse bankzaken. Vanuit dit project werd een medewerker van de Bibliotheek Hoorn aangesteld als projectleider voor Hoorn, met de wens tot uitbreiding naar Westfriesland. De landelijke coördinator van Hulp Dichterbij heeft een groot deel van de werkzaamheden voor ons uitgevoerd en heeft namens de Bibliotheek het aanbod uitgebreid naar partners vanuit het Taalaanbiedersoverleg.

Belastingdienst, Dienst Toeslagen en Koninklijke Bibliotheek 2025 - 2027

Binnen deze subsidie zorgt de Bibliotheek Hoorn op al haar locaties voor gratis toegang tot computer en printer voor de belastingaangifte, hulp bij aangifte tijdens inloopsprekuren (Formulierenbrigade) en belastingklas (5 april 2025, Advieslokaal).

Samen van Start

In een (sinds 2024) rechtstreekse subsidierelatie met de gemeente is de Bibliotheek Hoorn partner binnen de werkwijze Samen van Start op alle 9 locaties: Al Amana, Ceder, Fluitschip, Ichthus, KlimOp, Kompas, Rank, Universum en Wereldwijzer. De inzet van de Bibliotheek bestaat uit een combinatie van expertise en collectie, berekend aan de hand van het aantal groepen peuters en kleuters, volgens normen vanuit het dienstenaanbod (aflopende inzet van de leesconsulent, 20% vervanging van de collectie).

De Bibliotheek Hoorn heeft een officiële ANBI-status en opereert zonder winstoogmerk.

Colofon

Uitgave

De Bibliotheek Hoorn

Tekst en redactie

Aafje, Diana, Eva, Femke, Irma,
Jasmijn, Jorien, Katinka, Marieke,
Martine, Nicole, Petra en Wanja

Concept en ontwerp

Studio Valleyfive, Hoorn

**De Bibliotheek Hoorn
heeft drie vestigingen
en een BiebPunt:**

Bibliotheek Centrum

Wisselstraat 8
0229 - 219 441

Bibliotheek Risdam

De Huesmolen 60
0229 - 233 799

Bibliotheek Kersenboogerd

Betje Wolffplein 216
0229 - 237 996

BiebPunt Grote Waal

Grote Beer 3^A
0229 - 219 441

info@bibliotheekhoorn.nl
www.bibliotheekhoorn.nl

de Bibliotheek
Hoorn

